

Natuur en landschap in Waalre Noord

Natuurcompensatie voor de woonwijk

*Deze speciale editie van de Nieuwsbrief Waalre Noord gaat over natuurcompensatie voor de woonwijk Waalre Noord. Bij de ontwikkeling van de woonwijk is natuur verstoord en gedeeltelijk verdwenen. De gemeente compenseert dit, maar ten noorden van Waalre Noord hebben we **meer** gedaan: er is **meer nieuwe natuur ontwikkeld** dan er is verstoord. Daarom kunt u langs riviertje de Dommel en bij de bestaande bos- en natuurgebieden rond Aalst en Waalre-Dorp genieten van nieuwe natuur in een landschap dat een ecologische verbinding vormt. In deze nieuwsbrief leest u over de projecten in dit nieuwe natuurgebied van 25 hectare groot.*

Schotse Hooglanders zorgen voor variatie in het Dommeldal

Vanaf 2017 grazen Schotse Hooglanders in het gebied Dommeldal de Hogt. De dieren staan in een omheind gebied maar via klaphekjes in de omheining kan er binnenkort ook doorheen worden gewandeld. De Hooglanders zijn heel rustige dieren. Ze houden echter wel van afstand. Houd als bezoeker minimaal 25 m afstand. Wandelt u er met uw hond; houd hem aangelijnd!

De poel

De Schotse Hooglanders zorgen ervoor dat het gebied voldoende gevarieerd blijft. Het zijn zelfredzame dieren. Ze kunnen tegen kou, hitte en slecht weer. Als drinkvoorziening voor de dieren is er in hun gebied een grote poel gegraven. Bij hoge temperaturen kunnen de Hooglanders er ook in baden. De poel is extra groot gegraven. Dat biedt ruimte voor amfibieën, libellen en andere dieren.

Henk Greijmans, toezichthouder Schotse Hooglanders.

De Schotse Hooglanders zijn eigendom van Stichting Taurus (www.stichtingtaurus.nl). De gemeente 'leased' de hooglanders van deze Taurus: de Stichting is eigenaar en zorgt ervoor dat de dieren tijdig worden ingeënt en zo nodig bezocht worden door een dierenarts. Omdat de

Stichting in heel Nederland Hooglanders heeft lopen, wordt gewerkt met een lokale toezichthouder. In Waalre houdt Henk Greijmans de Schotse Hooglanders in het gebied extra in de gaten. Henk: „Als er jonge Hooglandertjes geboren worden, moeten de kalfjes geormerkt worden. Ik maak de omheining als die stuk is en ik controleer of er genoeg water is. Maar het leukste vind ik om geïnteresseerden te vertellen over de Schotse Hooglanders en het natuurgebied Dommeldal de Hogt”.

Fietspad en nieuwe natuur in Dommeldal de Hogt

Waalre heeft een recreatief fietspad aangelegd in het Dommeldal. Daardoor is het gebied nu beter toegankelijk voor fietsers en wandelaars. Met de aanleg van twee nieuwe fietsbruggen tussen Waalre en Eindhoven en Waalre en Veldhoven zijn letterlijk nieuwe verbindingen ontstaan. Het materiaal van het fietspad past naadloos in het landschap. Het is gemaakt volgens een nieuwe techniek waarbij de bestaande bodem gemengd wordt met een component dat de fietspaden hard maakt. Omdat dit materiaal transparant is neemt het fietspad de kleur van de bodem aan. De fietspaden worden binnenkort toegevoegd aan het recreatief fietsknooppunten netwerk. Langs het fietspad staan diverse bankjes met informatieborden over de bezienswaardigheden in het gebied.

De fietsroutes met de locaties van de informatieborden (rode stippen)

Een totaaloverzicht van de natuurcompensatie in het gebied Dommeldal de Hogt.

Natuurgebied Dommeldal de Hogt wordt een ecologische verbinding tussen de Dommel, de bossen ten noorden van Waalre en de heideterreinen Meerheide en Meerberg. Deze verbinding is voor diverse flora en fauna belangrijk. Het gebied wordt geschikt gemaakt voor de levendbarende hagedis, waardoor ook veel andere soorten hier een plek vinden. Om deze soorten een passende omgeving te bieden, worden stukjes afgegraven en omgevormd naar heide, omgeven door bloem- en kruidenrijke graslanden. De natuurontwikkeling is een proces en zal zich in verschillende stadia ontwikkelen. Onderstaande afbeelding geeft een beeld van de beoogde inrichting, onder andere waar wandel- en fietspaden liggen en waar de Schotse Hooglanders grazen. De kudde wordt in de komende jaren uitgebreid van 5 naar 15 à 20 dieren.

Een overzicht van de inrichting van het natuurgebied Dommeldal de Hogt.

Vleermuizenkelder

Het gebied Waalre Noord vormt een uitstekend leefgebied voor vleermuizen. Op dit moment komen er zeven soorten vleermuizen voor: de bruine groot-oor-vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, rosse vleermuis, dwerg vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Een voorbeeld van de vleermuizenkelder zoals die ook in Dommeldal de Hogt komt. Foto: Erik Ceelen, Bosgroep Zuid Nederland.

Ter vergroting van de biodiversiteit en omdat alle vleermuisensoorten beschermd zijn wordt eind 2019 een vleermuizenkelder geplaatst. Zo'n kelder bootst een grot na waar de vleermuizen hun winterslaap kunnen houden. De vleermuizenkelders zijn zo gebouwd dat er geen verstoring is door licht, geluid en penetrante geuren.

Heideverbinding tussen Meerheide en Meelberg

Bijna de helft van de ongeveer 37 hectare natuurterrein in Waalre is droge heide. De Meelberg (5,10 ha) en Meerheide (3,90 ha) zijn droge heideterreinen in het Oosten van het Dommeldal. Omdat ze hemelsbreed slechts 250 meter van elkaar liggen, wil de gemeente Waalre een heidecorridor maken om de Meerheide en de Meelberg met elkaar te verbinden.

Door de verbinding van heideterreinen Meerheide en Meelberg verbetert de kwaliteit van het totale gebied.

Door deze heidecorridor wordt het gebied aan droge heide met ruim 1 hectare vergroot. Daar profiteren verschillende flora en fauna van, o.a.: struikhei, stekelbrem en borstelgras, de veldkrekel, levendbarende hagedis en sikkelsprinkhaan.

Weetje: Frans Legerkamp op de hei in 1800

In een ver verleden bestond het gebied Dommeldal de Hogt vooral uit heide. Uit onderzoek bleek dat in 1800 een deel van het Franse bezettingsleger op de heide was gelegerd, vlakbij de grens met Aalst. Uit oude studies is gebleken waar het Legerkamp ongeveer is geweest. De omvang van het kamp en waar het precies uit bestond is niet bekend.

Natuurbelevingscentrum 'Buiten'

Het Natuurbelevingscentrum 'Buiten' met horecapaviljoen is naar verwachting in de loop van 2020 klaar. Het centrum draagt bij aan de natuurbeleving rond de woonwijk Waalre Noord. Een deel van Natuurbelevingscentrum 'Buiten' gaat bestaan uit een horecabedrijf. De toekomstige exploitant wil een paviljoen realiseren dat vrijwel volledig van glas is om de natuur rond waterplas de Meers optimaal te kunnen beleven.

Natuurbelevingscentrum 'Buiten' is naar verwachting in de loop van 2020 gereed.

Het Natuurbelevingscentrum wordt het begin- en eindpunt van wandel- en fietsroutes. Er komt een oplaadpunt voor elektrische fietsen. De horeca is dan ook gericht op wandelaars en fietsers. Het is niet toegestaan om per auto tot aan het gebouw te komen. In en om het gebouw gaat veel informatie verstrekt worden over de omliggende natuur. In het paviljoen komen ook faciliteiten voor de bestaande duikschool van de initiatiefnemer. Andere vormen van watersport zijn niet toegestaan in waterplas De Meeris.

Natuurontwikkeling in de verdere omgeving

In april is het project kavelruil Waalre met succes afgerond. Dit was een groot project dat een aantal jaren heeft geduurd. In totaal hebben de Waalrese agrariërs samen met Natuurmonumenten en de Gemeente Waalre 90 hectare grond geruild. Het resultaat hiervan is dat de agrariërs een betere agrarische structuur hebben gekregen, maar ook dat ongeveer 33 hectare agrarische gronden die binnen de grenzen van het NatuurNetwerk liggen (direct langs de Dommel) nu eigendom zijn van Natuurmonumenten. Met Natuurmonumenten en diverse andere partners vormt de gemeente deze agrarische percelen om naar natuur. In

2020 worden de volgende zaken aangepakt:

- Waterberging Heuvelsche Putten
- Hydrologisch herstel de Hogt

Impressie waterberging Heuvelsche Putten.

Concept kaart hydrologisch herstel de Hogt.

Vragen?

Wilt u meer informatie of heeft u vragen over de natuurontwikkeling in Dommeldal de Hogt? Neem dan contact op met de projectleider Dommeldal de Hogt: Frank Niessen, tel.: 040 – 2282500 of fniesen@waalre.nl.